

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 20. junija 1938

Cena posamezni številki din 1'50

Za gospodarski tisk

Izredno napete krize, ki jih je vsa Evropa v zadnjih desetih letih morala pretrpeti, a jih še ni prebolela, so se z nenadno odpovedjo nove ameriške prosperitete in z bojem za kolonije letos že močno uveljavile v koreninah blagovnega in denarnega gospodarstva. Čedalje bolj se že oblikuje iz tega poteka kriz oblika velikega družbenega prenavljanja, označena najbolj občutno po državnih usmeritvah narodnega kapitalističnega gospodarstva. Ta usmeritev namreč ni le zajela vse preobjudene pa glede surovin močno pasivne države, marveč — kar je še važnejše — postaja deloma potrebna pomoč tudi za velike zapadne države, ne izvemši Veliko Britanijo.

Kaj takšen celinski in že svetovni proces pomeni za praktično celotno in tudi za nadrobno narodno gospodarstvo, to si lahko predstavimo že iz zapletenosti sedanje zunanje trgovine, ki pa hkrati močno vpliva na notranjo trgovino in na industrijo, na kmetijstvo ter na denarstvo. Svet se je gospodarsko vznemiril, razgibal, v nekem smislu se je celo že razsul v svoje najdrobnejše sestavine, da nad njim danes kljub velikim proučevalnim napravam ni več mogoč hiter in temeljit pregled. Vedno bolj pa je takšen pregled potreben in neobhoden za prakso slehernega gospodarskega človeka.

Potek tega zapletanja gospodarstva nam je nazorno in skrajno znanstveno strokovnjaško prikazal prav letošnji ljubljanski trgovski kongres, ko je poskušal v številnih daljših referatih razčleniti in opisati vse žgoče lastne stanovske probleme. Nujno je moral kongres v teh referatih pokazati globoke medsebojne zveze vseh svojih problemov, hkrati pa njih prepletenost s splošno družbenimi oziroma državnimi gospodarskimi, finančnimi, produkcijskimi in socialnimi vprašanji. Nujno pa je moral kongres poudariti tudi vedno večji pomen, ki ga pridobiva zaradi velike zapletenosti interesov in zahtev dober in močan gospodarski tisk.

Čas naglih sprememb je pometa staro, lagodno kritično obravnavanje že minulih ali tekočih gospodarskih procesov. Ekonomija sil napreduje in mora napredovati v gospodarstvu, čeprav ne napreduje in ne more napredovati tako kakor bi bilo treba — v politiki. Vendar pa je posamezniku samemu sistematično opazovanje samih gospodarskih stvari že zaradi naglice in številnosti vsakdanjih gospodarskih sprememb vedno bolj nemogoče.

Prišel je čas, ko mora to nalogo trajnega opazovanja, primerjanja in razlaganja gospodarstva opravljati redni in dobro organizirani gospodarski tisk. Ta tisk pa naj hkrati zastopa ali vodi tudi glavne stanove narodnega gospodarstva.

Takšen pomen ima danes gospodarski tisk dejansko že za vsakega posameznega gospodarskega delavca. Še tembolj pa je ta tisk v istem smislu potreben in neobhodno potreben za delovanje in za prosope same sta-

novske organizacije, ki je zaščitnica posameznih članskih kakor tudi skupnih stanovskih in narodnih interesov. Organizacija, ki naj napreduje in dela, ne bi mogla tega dela opravljati in ne dosegati napredka, če se ne bi pravočasno oprla na lastna redna glasila in na lastni stanovski tisk z maksimalno dosegljivim vplivnim območjem. Kongres je svojo zavest o tej nujnosti javnega delovanja za organizacijo tudi dokazal s tem, da je poudarjal smisel za tiskovno organizacijo bodočega dela in skrb za dopolnitev stanovskega tiska.

Ni se pa moglo doslej pokazati dovolj smisla za vzoren in vpliven lastni gospodarski tisk med vsemi posameznimi člani rastoče in napredujoče trgovske stanov-

ske organizacije. In temu nedostatku se je morala v zadnjih desetih letih pripisati marsikatera težava v našem domačem kot tudi v državnem gospodarstvu ter premnog nespornost med gospodarskimi sloji. Temu zlu nezanimanja in nepozornosti ter nepozrtvovalnosti za tisk se mora naš trgovec žal zahvaliti, če ni bil upoštevan njegov klic po enaki in pravičnejši davčni praksi in če še ni uspela zahteva po enaki zaščiti, kakršna je bila dana drugim žrtvam denarne krize itd. Ne dvomimo, da bi se mnoga vprašanja pri nas reševala že vse drugače, ako bi bil dovolj močan, bolj organiziran in zato tudi bolj vpliven baš gospodarski tisk, ki se ne ustraši oglašati s kritiko tam, kjer je

kritika nujna in zdrava, ali pa zastopati pravični interes tudi za posameznika.

V tem je jedro vprašanja o potrebi stanovskega, gospodarskega tiska za slovensko in za jugoslovansko trgovstvo. Pa tudi to, da je veliki trgovski kongres tako lepo uspel, da je uspela naša največja dosedanja gospodarska manifestacija, je bilo v veliki meri in predvsem zaslug zvestega lastnega, neodvisnega tiska. Naj bi si to zapomnili vsi tisti, ki o delu za svoj tisk še niso premišljali ali ne dovolj. S tiskom naprej! In zato se mora povečati skrb za naš tisk in predvsem se mora povečati število rednih naročnikov na stanovsko glasilo.

da sem iz Zagreba, se je silno razveselil. Takoj me je vprašal, koliko nas je iz Zagreba? Pri tem vprašanju mi je udarila kri v lice, pogledal sem ga in verujete mi, da mu nisem mogel odgovoriti. Kot razumnik je razumel mojo rdečico na licu in molk ter ponovno reče: dobili smo nekakšne letake, ki so podpisani z: Hrvati — gospodarstveniki. Nisem vedel za te letake, a ker je ta izjava vzbudila v meni radovednost, sem ga zaprosil, da mi da takšen letak, če ga ima. Izvlekel je letak, ki sem ga prečital. Čital sem ga in zardeval, in ko sem mu letak vrnil, reče mirno, hoteč me pomiriti, ko je videl, da sem vznemirjen: »Jugoslovani in Bolgari, če bodo pametni, imajo pred seboj veliko bodočnost. Hrvatje so enako Jugoslovani kot mi Bolgari. Če bodo dalje tako delali, njihovo gospodarstvo ne bo daleč prišlo. Mi, Bolgari, smo dobro poučeni o vas, Hrvatih, a sedaj mi je jasno, zakaj je tako.« Razumel sem ga in upam, da ga boste razumeli tudi vi.

Na kongresu sem se sestal z nekim znanim trgovcem iz Zagreba Stislila sva si roke in takoj ga vprašam, kako to, da je prišel na ta kongres?

»Tu sem ilegalno,« mi je odgovoril.

»Kako ilegalno, ne razumem?«

»Prišel sem v resnici na kongres, a doma sem dejal, da grem na ljubljanski velesojem.«

Ali ga razumete? Jaz nikakor. Trgovec je, pa ne more priti na svoj stanovski kongres.

Predsednik skopljanske Zveze trgovcev je pripeljal s seboj na kongres 40 dijakov. Ko so ga vprašali, zakaj jih je privedel, je odgovoril: naj vsaj dijaki v mladosti vidijo, kaj so kongresi in kako se dela na njih. To, kar čujejo in vidijo, ne bodo v svojih prodajalnah nikdar slišali in videli. S kongresa jih je odpeljal v Maribor, da si ogledajo tamkajšnje tvornice. Kaj mislite: mar so zagrebške trgovske šole prišle na kongres, kot so to storili skopljanski dijaki, mar bi jim padla krona z glave in ali bi mar kaj izgubili od svojega hrvatstva.

Mi in Vi mislimo, da ne bi.

Odmevi trgovskega kongresa v Ljubljani

Trgovski kongres v Ljubljani, ki se je vršil v dneh 11. in 12. junija, je vzbudil v vsem našem časopisju prav zanimive odmeve. »Nova pravda« z dne 16. junija poroča o zborovanju, s katerega so trgovci - zborovalci iz lepe Ljubljane odšli z lepimi vtisi in željo, da bi se v čim učinkovitejši meri uresničili pomembni sklepi, ki so jih kongresni člani napravili na ljubljanskem vsedržavnem kongresu trgovstva, ki ga je počastila s svojo udeležbo tudi številna delegacija iz Bolgarije. Razpravljali so o vseh važnih problemih našega gospodarstva. Posebne važnosti je bilo troje vprašanj: karteli, reforma davčnega sistema in carinska unija med Bolgarijo in Jugoslavijo. S pravičnim prizadevanjem, tako pravi »Nova pravda«, si bo trgovski stan pridobil ne samo prijatelja, temveč tudi velikega zaupnika.

»Slovenska beseda« z dne 17. junija piše v uvodniku doktorja Puca o kongresu: »Narodno-gospodarski pomen trgovskega stanu je očividno: na eni strani preskrbuje producentu za njegovo blago čim širši trg, na drugi strani pa prihranjuje konzumentu z dobavo blaga trošek. Iz teh razlogov ni bilo mogoče odpraviti trgovstva tudi v državah ne, kjer se je nasprotstvo proti temu stanu razraslo v odkrit socialen boj. Dober in pameten trgovec je koristen član človeške družbe, zlasti tedaj, če ne ceni svojega poklica samo s pridobitne strani, marveč ga smatra tudi kot nositelja kulture in socialnega razumevanja.« »Slovenska beseda« pravi nadalje: »Veseli nas, da je trgovski kongres v Ljubljani v pretežni meri poudarjal to stran trgovskih dolžnosti. Nismo samo grabežljivci, nismo samo pionirji materialnega napredka, ampak tudi pionirji povzdige kulturnega in socialnega življenja, je rekel eden od govornikov. Razveselilo nas je to visoko pojmovanje trgovskega stanu, ki nam je porok, da bo polagoma tudi slovensko trgovstvo prednjačilo v prvih vrstah borcev za narodov napredek, prosveto in svobodo. Ko je predsednik kongresa g. Stane Vidmar zaključil svoj govor z besedami: »Prepričani smo, da se borimo za pravično stvar, ko se ne borimo samo za

obrambo svojih eksistenc, temveč tudi za očiščenje in ozdravljenje našega gospodarstva, za osvoboditev našega gospodarstva izpod suženjstva tujega velekapitala, je ves kongres soglasno pritrjeval. Posebej je bila razveseljiva tudi solidarnost vsega jugoslovanskega trgovstva in apel na vlado, naj se realizira carinska unija med našo državo in Bolgarijo. Zares, trgovski kongres je pokazal presenetljivo visok duševni nivo našega trgovstva ter veliko razumevanje za sodobna vprašanja.«

Prav zanimiv pogled na trgovsko zborovanje v Ljubljani prinaša »Jugoslovanski gvozdar« 15. junija:

V soboto 11. in nedeljo 12. junija je bil v Ljubljani kongres trgovcev naše države. V Ljubljano so te dni prišla zastopstva jugoslovanskega trgovstva, da na tem kongresu zavzamejo svoje stališče v obrambi svojih življenjskih nalog in da pokažejo svojo stanovsko zavest. Ta kongres je zlasti počastila delegacija trgovcev iz bratske Bolgarije. Bolgari so bili zastopani s 70 delegati, a na čelu jim je bil g. Veljev, bivši minister trgovine v Bolgariji. Tudi iz Zagreba, kot sredšča naše trgovine, je na tem kongresu sodelovalo okoli 200 trgovcev — razume se neoficijalno ker je bil prej sprejet sklep, da trgovci mesta Zagreba na tem kongresu ne bodo prisostvovali. Prisotnost zagrebških trgovcev je najboljši dokaz, da delo in težnje nekaterih političnih činiteljev ne morejo imeti odmeva v gospodarstvu, kajti gospodarstvo je odločilen činitelj v vsaki državi in z ozirom na gospodarstvo se mora usmerjati politika. Na kongresih jugoslovanskih trgovcev nikdar ne prihajajo do izraza politični momenti, temveč se tu sestojajo naši trgovci, da skupno zavzamejo svoje stališče v vseh tistih vprašanjih, ki jih žulijo in teže. Na teh kongresih se ne vpraša, kdo je Srb, kdo Hrvat ali Slovenec, temveč se zahteva, da vsak iz svojega kraja pove svoje težave in da vsi skupno podvzamejo korake pri odločilnih činiteljih, da se to zlo prepreči v korist naroda in narodnega gospodarstva. To so nameni vseh teh kongresov in morajo zato odpasti kakršni koli nepremišljeni manevri za abstinenco gospodarstva v njegovem gospodar-

skem delu. Abstinenca je sploh znak nezmožnosti, ki je ne sme trpeti gospodarstvo. Brez močnega, dobro organiziranega in razvitega gospodarstva ne more obstati nobena država, niti Hrvatska, pa bodisi ona bila v okviru federativne ali konfederativne ureditve države. — Mesto Ljubljana kot matica naših bratov Slovencev je prav po bratsko sprejelo številna zastopstva trgovcev iz vseh naših krajev. Vse mesto je bilo v počastitev gostov okrašeno z zastavami. Organizacija sprejema gostov kot tudi njihovo bivanje sta bila dovršeno izvedena. Poznana in priljubljena ljubljanska železnarnja gg. Verovšek in Golob sta si mnogo prizadevala pri tej organizaciji. Vse tri dni jih je bilo videti povsod pri delu in naj jima gre naše priznanje in hvala. Vsi gostje so odnesli iz Ljubljane najlepše vtise, ki jim bodo ostali v večnem spominu.

O značilnostih s kongresa v Ljubljani piše v istem »Gvozdaru« drugi dopisnik: »Na koncertu Akademskega pev. zbora, ki je bil prirejen v počast gostov in bolgarskih zastopnikov, sem imel srečo, da sem sedel prav med brati Bolgari. Ko sem se predstavil nekemu Bolgaru in ko je ta čul,

Pravilniki o zavarovalnicah

Trgovinsko ministrstvo je izdalo za izvrševanje uredbe o zavarovalnicah iz lanskega leta pretekli teden štiri važne pravilnike. To so:

1. pravilnik o vlaganju prošenj za dovolitev poslovanja. Prošnja morajo vložiti tudi že obstoječi zavodi, ki pa morajo navesti tudi podatke o svoji poslovni podlagi. Če trg. minister v šestih mesecih ne zahteva nikake dopolnitve prošenj, so odobreni. Tuja podjetja morajo dokazati, da so v svoji državi poslovala že vsaj 10 let in da velja med državama zanje vzajemnost.

2. pravilnik določa višino in pojem prenosnih premij za razne panoge zavarovanja in premijski del rezerve. Za te premije se mora določiti rok ali pa 40%oni pavšal od dospelih premij v letu po odbitku uničenih polic. V požarni panogi je znašala ta premija pri vseh naših podjetjih 1507 milijona din, steklovinski 1'6, za

tatvine 8'97 milijona dinarjev. V nezgodnem in odgovornostnem zavarovanju je premija presegla 21'5 milijona, v transportnem 12, za točo 4'6, vendar pa v tej zadnji panogi ne bo predpisano uvajanje dela premij v rezervu.

3. pravilnik predpisuje registracijo matematične rezerve. Življenjsko zavarovanje bo odslej ločeno po rezervi od vseh ostalih in uporabljalo ločeno vse vrednote. Sedanje stanje te rezerve je 779'6 milijona din, od tega 297'8 v nepremičninah, 86'6 v državnih papirjih, 37'6 v raznih papirjih, 86 v hipotekarnih posojilih, 150'6 v posojilih na police, in 129 na tek. računih.

4. pravilnik uvaža poklic aktuarja, ki ga bodo smeli opravljati matematiki, in njegovo odgovornost. Matematika bo morala imeti vsako podjetje, ki se bavi s posli življenjskega zavarovanja. Aktuar zavoda bo s svojim podpisom overjal pravilnost in točnost matematičnih rezerv.

Kongres jugoslovanskih mest v Ljubljani

Včeraj so zborovali v Ljubljani župani in zastopniki jugoslovanskih mest. Seja eksekutive Zveze mest je bila v soboto dopoldne na mestnem magistratu pod predsedstvom zagrebskega župana dr. Peića in so ji prisostvovali drugi predsedniki ljubljanski župan doktor Adlešič, beograjski občinski svetnik dr. Blagojević, glavni tajnik zveze dr. Bogdanović, zagrebski tajnik direktor dr. Mayer, beograjski direktor Boža Pavlović in šef občnega oddelka ljubljanskega magistrata Graselli. Ostali udeleženci so delegati mest, že omenjeni za Zagreb in Beograd z več občinskimi višjimi uradniki, dalje mariborski podžupan Zebot, celjski župan A. Mihelčič, kamniški župan in zastopnik slovenske zveze Novak, dr. Alojzij Remec, župan mesta Ptuj, Kosta Petrović, župan mesta Niš, g. Šefkija Gavran Kapetanović, župan mesta Sarajevo, Tomić iz S. Mitrovice, Isajlović iz Pančeva, dr. Božić iz Osjeka, doktor Džimić iz Banjaluke, Perko iz Varaždina, Popović iz Siska, doktor Juga iz Vršca, Greč iz Vukovarja, Križanić iz Petrinje, Vukadinović iz Rume, Brodnjak iz Čakovca, Galić iz Bihaća, Ružić iz Sušaka, obč. svetniki Vel. Kikinde, Karlovca, Nov. Sada, Sombora, Skoplja idr. Mnogi delegati so prispeli šele v nedeljo, ko se je vršila skupščina v dvorani Trgovskega doma.

Skupščina v Trg. domu

Skupščino je otvoril zagrebski župan, prvi predsednik Zveze dr. Teodor Peić, ki je v uvodu svojega govora poudaril vdanost Zveze mest našemu mlademu kralju in vladarskemu domu. Predstavniki mest, katerih gospodarsko, kulturno in socialno življenje je na poseben način povezano z zgodovinskimi tradicijami, si štejejo v čast, da braneč te posamezne postojanke narodne solidarnosti, branijo interese celote. Predsednik je nato predlagal vdanostni brzojavki kralju Petru II. in knezu namestniku Pavlu. Obe brzojavki so zborovalci z odobravanjem sprejeli. Dr. Peić je pozdravil nato kraljevega zastopnika g. podpolkovnika Djordja Radojlovića, katerega je zaprosil, naj bo v imenu prisotnih zastopnikov mest kraljevine Jugoslavije tolmač čustev do vzvišenega vladarskega doma in želja, da s svojim delom za napredek mest kot zdravih, finančno močnih in socialno urejenih celic gospodarskega in kulturnega življenja prispevajo svoj delež za medsebojno razumevanje in pravilno ocenitev posameznih koristi v svrhu notranje prirodne konsolidacije in za okrepitev kraljevine Jugoslavije. (Vzkliki zastopniku kralja.)

Predsednik je v nadaljnjem pozdravil gg. bana dr. Marka Natlačen, pomočnika finančnega direktorja Sattlerja kot zastopnika finančnega ministra, arh. Dušana Milosavljevića kot zastopnika gradbenega ministra, dr. Klinarja kot zastopnika škofa in brigadnega generala Dodića kot zastopnika divizijskega poveljnika. Pristrčno se je nato zahvalil ljubljanski mestni občini in županu dr. Adlešiču, katerima gre zasluga, da se more letošnje zborovanje Zveze mest vršiti v beli Ljubljani, metropoli Slovenije. Bili so deležni res lepega bivanja. Iz Ljubljane bodo ponesli mnogo koristnih spoznanj in pobud za svoja mesta in mnogo dragih spominov. Doktor Peić je nato predlagal še pozdravne brzojavke predsedniku ministrskega sveta dr. Milanu Stojadinoviću, ministru za notranje zadeve dr. Antonu Korošcu, finančnemu ministru Dušanu Letiću, trgovskemu ministru Vrbaniću, gradbenemu ministru Dobri-

voju Štoševiću, prometnemu ministru dr. Mehmedu Spahu, prosvetnemu ministru dr. Dimitriju Magaraševiću, ministru za socialno politiko in ljudsko zdravje doktorju Dragiši Cvetkoviću in ministru za telesno vzgojo ljudstva Svetozaru Miletiću. Vse te brzojavke so zborovalci z odobravanjem sprejeli.

Delo Zveze mest

Predsednik je nato v kratkem očrtal delo uprave Zveze mest in naglasil, da je skušala uprava zadovoljiti želje in predloge, ki so bili izneseni na lanski redni glavni skupščini. Žal, pa sami člani pogosto ovirajo delo poslovne uprave. Nekatera mesta sploh ne odgovarjajo na dopise poslovne uprave, dalje pa ima uprava velike dolžnosti. Zveza mest mora postati odločilen činitelj pri reševanju komunalnih vprašanj. Prva skrb Zveze mest bi zato bila posvečena sistematičnemu delu, da se čim širši sloji naroda usposobijo za čimbolj napredno opravljanje komunalnih poslov. Poslovna uprava se je mnogo bavila z vprašanjem reorganizacije zveznega urada. Koristni uspehi bi se mogli doseči, če bi se vzpostavila tesna zveza med člani Zveze in med zveznimi odborniki, ki bi morali obiskovati posamezna mesta, spoznavati organizacijo njihovih uprav in način dela kakor tudi probleme, ki jih prinaša dnevno življenje. Na ta način bi poslovna uprava zbrala zelo poučno gradivo, na osnovi katerega bi se mogli dajati posameznim mestom strokovni nasveti za povsem stvarne primere. Ob takšnih obiskih bi se prirejala predavanja za mestne uslužbence in za široke sloje meščanstva. Zato pa je potrebno tesno sodelovanje Beograda, Zagreba in Ljubljane. Primer takšnega vzajemnega dela v lepi obliki nudi Zveza češkoslovaških mest. Za ta namen so bila določena sredstva v proračunu Zveze in je tako dana možnost, da se po mestih razvije večja delavnost za zadovoljitev potreb in tako prispeva k napredku naše države. Z vero v uspeh takšnega dela in v pripravljenost vseh mest, ki bodo pomagala pri uresničenju namer Zveze, je predsednik otvoril skupščino.

Po govoru predsednika Zveze je nato skupščino nagovoril

ban dr. Marko Natlačen,

ki je dejal: »V izredno čast si štejem, da pozdravim številne predstavnike jugoslovanskih mest v imenu predsednika vlade doktorja Milana Stojadinovića in kraljevske vlade. Kraljevska vlada se zaveda važnosti ogromnega dela, ki ga opravljajo avtonomne mestne občine na gospodarskem, kulturnem in socialno političnem polju. Zaveda pa se tudi neprecenljive važnosti dela, ki ga samostojne občine opravljajo na področju javne uprave. Namen vaše organizacije je, da iščete skupne poti za čim boljše izpolnitev javne uprave, za napredek svojih občin in za napredek državne skupnosti. Zato kraljevska vlada vašemu zborovanju želi najlepše uspehe v korist naših mest in državne skupnosti. Dovolite mi, da vse pozdravim tudi kot ban dravske banovine v nje prestolnici. Želim vam prijetne ure med nami, spoznali boste našo zemljo in njene lepote ter želim, da bi vzljubili Slovenijo in nas še mnogokrat obiskali.« Zborovalci so govor g. bana sprejeli z burnim odobravanjem.

V imenu gradbenega ministra je nato govoril arh. Dušan Milosavljević, ki je izrekel tople pozdrave in zagotovil pomoč gradbenega ministra našim mestom pri njihovem stremljenju za gradbenim napredkom.

Glavni tajnik Zveze jugoslovanskih mest, zagrebski mag. ravnatelj dr. Emil Bogdanović je nato prečital tajniško in blagajniško poročilo, v imenu nadzorstvenega odbora pa je poročal župan mesta Pančeva g. Vasa Isajlović in predlagal stari upravi razrešnico, ki je bila sprejeta. Prav tako je bil sprejet tudi glavni proračun za bodoče poslovno leto z malenkostnimi spremembami.

Prihodnji kongres v Beogradu

Nadaljnji govornik je bil beograjski občinski svetnik Jovan Mijušković, ki je povabil Zvezo mest, naj prihodnje leto priredi svoj kongres v Beogradu. Člani in zastopniki mest bodo sprejeti z vso ljubeznivostjo ter se bodo lahko prepričali o ogromnem napredku Beograda v zadnjih desetih letih, odkar je bil v Beogradu prvi kongres Zveze mest.

Dr. Peić se je kot predsednik vabilu mesta Beograda toplo zahvalil, zborovalci pa so predlog g. Mijuškovića sprejeli z vidnim zadovoljstvom.

Glavni tajnik dr. Bogdanović in tajnik dr. Mayer sta nato prečitala številne predloge avtonomnih mest: Petrinje, Siska, Banjaluke, Šabca itd. Vsi ti predlogi pa se nanašajo na sestavo resolucije ter vsebujejo važnejše zahteve mest. Obširno je nato govoril župan mesta Sušaka dr. Gjuro Ružić o problemu pristojnosti, ki zadaje mestom velike brige zlasti zaradi abnormalnega dotoka iz podeželja v mesta, kar more roditi katastrofalne posledice. Tu vprašanje je nato obravnavalo še več delegatov in je bila dana naloga za rešitev tega predloga zvezni upravi. Pri posameznih točkah resolucije se je razvila obsežna debata. Resolucija, ki sta jo tolmačila dr. Bogdanović in dr. Mayer, je bila z vsemi točkami soglasno sprejeta.

Resolucija Zveze jugoslovanskih mest

Prečitana je bila nato resolucija, v kateri Zveza mest z obžalovanjem ugotavlja, da je bil do sedaj izpolnjen samo majhen del njenih zahtev, čeprav je Zveza poskušala svoje zahteve prilagoditi ne samo interesom zdravega razvoja mestnih občin, temveč tudi interesom vse države, katere žarišča vsega gospodarskega in kulturnega življenja in napredka tvorijo prav mesta. Najmanj uspeha je mogla doseči Zveza na najvažnejšem področju, ki je pglavitna osnova celokupne komunalne politike mest, namreč na področju mestnih financ. V sistemu financ v posameznih mestih, a še bolj v posameznih delih kraljevine so obstajale že preje velike razlike glede veljavnosti zakonov, ki trajajo še danes, s tem pa se zavira svobodni polet in napredek mestom, ki se vsak dan znajdejo pred novimi komunalnimi problemi na socialnem in kulturnem področju. Ti problemi zahtevajo hitro rešitev, toda to je mogoče samo s pomočjo urejenih mestnih financ. K temu prihaja še velika povezanost mestnih financ z državnimi in mnoge zakonske omejitve v mestnem finančnem gospodarstvu. Zato je neobhodno potrebno, da se finansiranje mestnih občin uredi z enotnim zakonom, veljavnim za vso državo, ki bo enako omogočal vsem mestom svobodno izravnavanje in uvajanje mestnih dajatev, kakor tudi njihovo diferenciranje z ozirom na posebne potrebe in razmere vsakega posameznega mesta, istočasno pa tudi ustanoviti meje med državnimi, banovinskimi in občinskimi dohodki tako, da bo med njimi čim manj medsebojne odvisnosti.

Težave naših mest

Poleg tistih ukrepov, ki so potrebni od strani države za neposredno utrditev in poživitev mestnih financ, je še cela vrsta možnosti, da se mestom posredno olajša vršenje njihovih samoupravnih dolžnosti. Mesta morajo trošiti velike vsote ne samo za redno opravljanje poslov drž. uprave, ki vsako leto naraščajo, temveč tudi za vzdrževanje državnih, policijskih in ostalih zavodov, kakor tudi državnih in banovinskih prosvetnih in socialnih ustanov, a poleg tega so tudi takšne ustanove še v mestnih zgradbah, ki bi bile mestom neobhodno potrebne za lastne kulturne, socialne in upravne svrhe. Potrebno bi bilo, da se ta bremena olajšajo, ali pa naj bi se dala mestom odškodnina v kateri koli obliki za opravljanje drž. poslov, da bi se tako mesta osposobila za čim intenzivnejše delo na področju njihovih prvenstvenih samoupravnih nalog, ki že tako zahtevajo velikih žrtev, če naj se mesta urbanistično in kulturno razvijajo po zahtevah napredne komunalne politike.

Interesi prave in resnične mestne samouprave zahtevajo, da se čimprej izda zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o mestnih občinah po predlogih, ki so bili sprejeti na zborovanju Zveze mest v Banjaluki 18. junija 1937.

Zveza mest ugotavlja, da je obrestna lestvica za posojila pri Drž. hipotekarni banki za samoupravna telesa večja kot za privatnike, čeprav dobivajo posojila samo za javna dela in čeprav nudijo večjo gotovost za sprejeta posojila. Pravično bi bilo, da se interesna lestvica za posojila samoupravnih teles zniža vsaj za 1% od lestvice za posojila privatnim osebom.

Zveza mest ugotavlja, da še vedno ni izpolnjena zahteva glavnih skupščin iz leta 1933: »naj se čimprej izda zakon o samoupravnih hranilnicah z vsemi pravicami in olajšavami, ki jih uživajo pooblaščenec državne denarne ustanove«. Delo naših samoupravnih hranilnic sloni še vedno na različnih osnovah, ki se v raznih pokrajinah različno tretirajo, zaradi česar nastajajo številne nejasnosti in negotovosti. Položaj državnih denarnih zavodov, ki je utrjen s posebnimi zakoni in uredbami, se štiti še z raznimi prednostmi, a njihova obrestna lestvica se določa tako, da opravljajo ti zavodi pogubno konkurenco samoupravnim hranilnicam, prav nasprotno s stanjem v drugih državah z mnogo večjimi uspehi na področju denarstva, dviganja duha varčevanja in ustvarjanja narodnega kapitala. Namesto nadomestila za škodo zaradi predvojnih dolgov, prevzetih v interesu državnega kredita po navodilih ministrstva financ, so bile zadane našim samoupravnim hranilnicam še velike žrtve za razdolžitve kmetov obenem z istočasnim odvzetenjem pravic za prejem pupilnega denarja, denarja bratovskih blagajn in p. v korist Drž. hipotekarne banke, kateri je s tem omogočeno, da prevzame tudi funkcije samoupravnih hranilnic v pogledu kreditiranja samoupravnih teles. Zato za naša mesta vse dotlej, dokler ne bo urejeno stanje naših mestnih hranilnic, ni pričakovati uspešnega dela na kulturnem, socialnem in ekonomskem področju.

V nadaljnjem Zveza poudarja potrebo po spremembi in dopolnitvi uredbe za pospeševanje turizma, zlasti pa potrebo, da se čim preje uresniči program, kakor je določen z uredbo o zgraditvi cest. Dalje poudarja Zveza potrebo po spremembi odredbe § 77. zakona o pošti, telegrafu in telefonu, po katerem je občina dolžna nadomestiti škodo, storjeno na njenem področju na telegrafskih in telefonskih linijah za javni promet. Zveza zahteva, naj se prizna pravica za znižano vožnjo na dr-

žavnih železnicah mestnim uslužbencem tako, kot jo uživajo državni in banovinski uslužbenci.

Zveza priporoča osnivanje kontrolne delovne enote po vzgledu drugih držav zaradi vršenja kontrole vsega gospodarstva v posameznih vejah mestne uprave. Dalje priporoča svojim članom, naj posvečajo vso pozornost vprašanjem tujskega prometa, zlasti pa temu, da se uvede najstrožje nadzorstvo nad ureditvijo in poslovanjem gostilniških obratov. Dalje naj se mestni uslužbenci oproste plačanja takse pri obisku tujih mest, ki velja sicer za tujce.

Kulturni razvoj mesta Ljubljane

Predsednik je nato pozval mestnega obč. svetnika, univ. prof. dr. Fr. Steléta, da je govoril o kulturnem razvoju mesta Ljubljane. V zaokroženem predavanju je predavatelj podal sliko Ljubljane, mesta, ki je bilo verno zrcalo zgodovine slovenskega naroda v kulturnem, gospodarskem in političnem pogledu.

Predavatelj je pojasnjeval, da so mesta odraz narodove zgodovine in ustrezajo šele višjim stopnjam narodnega delovanja. Mesta so bila prvotno simbol verskega, gospodarskega in politično upravnega središča. Videli smo iz predavanja rast mesta Ljubljane od časa, ko je bilo zgolj deželno mesto, ko je postalo sedež ljubljanske škofije, ko so v njej protestanti ustvarili vse pogoje za literarno življenje, ko dobi Ljubljana prvo tiskarno, knjižnico in ko postane spet središče katoliške obnove. V tem času italijanski vpliv izpodrine nemškega. Škof Hren pripelje v Ljubljano kapucine in jezuite. L. 1693, umre Valvazor, naš veliki topograf, okoli l. 1700 se javlja v mestu bujno življenje prerobje umetnosti. Vsa dežela se oblači v baročno arhitektonsko lice. Tedanja družba je kulturno nasičena, a narodno še ne diferencirana, goji historično usmerjen deželni patriotizem. Nato doživi mesto čas prosvetljenstva, Cojzov krožek in ustanovitev licejske knjižnice pričata o novih stremljenjih. Od 1809—1813 je Ljubljana glavno mesto Napoleonovih provinc. V Metternichovi dobi doživi kongres vladarjev 1821. Slovenci se prvič zavedo kot narod (Čop, Prešeren). Pomlad narodov da Slovincem nov položaj. Javlja se zahteva po vseučilišču in politični probuji, ki gre do leta 1918. Danes je slovenska Ljubljana instrument najvidnejših simbolov: ima narodne spomenike iz dobe narodnih taborov, Narodni dom, Nar. gledališče (1892), Ljubljansko čitalnico (1861), Slov. Matico, Licejsko knjižnico, Jakopičev paviljon, Narodno galerijo. Danes sodeluje na snovanju naše univerze, Umetnostne akademije, Glasbene akademije in Akademije znanosti in umetnosti.

Vsi zborovalci so s pozornostjo poslušali izvajanja o Ljubljani in predavatelja toplo nagradili z odobravanjem.

Zastopniki Zveze mest so se nato udeležili banketa, ki ga jim je priredil ob 13.30 v restavraciji Union ljublj. župan dr. J. Adlešič. Kosilo je poteklo v lepi intimni soglasnosti in prijetnem nazdravljanju gostom.

Popoldne so si udeleženci ogledali turistične in ostale zanimivosti mesta.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz »Planinskega doma« v Tržiču, r. z. z o. z. Sodnik Sfiligoj, upravnik doktor J. Gruden, odv. v Tržiču; prvi zbor upnikov bo pri sodišču v Tržiču 25. junija ob 9. uri, oglasitveni rok do 9. julija, ugotovitveni dne 16. julija ob 9. uri.

Potrjena je poravnava tvrdke A. Šinkovec nasl. K. Soss v Ljubljani, Mestni trg.

Denarstvo

Jugoslavenska banka d. d. Zagreb

Dne 11. junija t. l. je bil XVIII. redni občni zbor Jugoslavenske banke d. d. Občni zbor je vzel na znanje poročilo upravnega sveta o poslovanju v preteklem letu, odobrila je zaključne račune in sprejel predlog, da se od čistega dobička, ki po odpisu in dotaciji din 600 tisoč pokojninskemu fondu znaša s prenosom dobička iz preteklega leta skupno din 1.226.138'91, založi din 500.000'— v redni rezervni fond, ostanek z din 1.626.138'91 pa da se prenese na novi račun.

V upravni svet so ponovno izvoljeni gospodje: ing. Jan Dvořák, Antun pl. Mihalovich, dr. Julije Mogan, Josip F. Schmidt in dr. Nikola Kostrenčič, kot novi član pa g. dr. Zikmund Konečný. Dosedanji podpredsednik banke g. Antonin Tille na lastno željo ni bil ponovno izvoljen ter odhaja iz aktivne bančne službe. Po občnem zboru je izvolil upravni svet nadravnateljstva Zivnostenske banke lig. Jana Dvořáka za svojega podpredsednika.

Merkur-Bank na Dunaju se je priključila C. E. Länderbanki, ki prevzame tudi podružnico praške Zivnostenske in se tako ustanovi nov zavod za posle z vzhodno in južnovzhodno Evropo. Vse podjetje pa bo namesto pod Parizom odslej pod vplivom draždanske »Dresdnerbanke«. Kot »Banque de Pays de l'Europe Centrale« je podjetje odločilno pri naši TPD.

Nemška marka je zaradi spora o avstrijskih dolgovih padla na pariški borzi že preteklo soboto. Čeprav je notirala RM uradno 14'50, so razne vrste marke padle od 6'65 na 4'65 oziroma registrska marka na 53%, kreditna na 87 in zavarovanja na 88%.

Zunanji dolgov bivše Avstrije se ocenjuje na dve milijardi šilingov z 10% obresti. Med upniki so Francija s 517 milijoni fr., Italija 323'7 mil. lir, Švica 501 mil. šv. fr. (tudi nešvicarski deleži) in Anglija 177 mil. funtov.

Ker noče nemška vlada priznati avstrijskih dolgov, je odgovoril v angleškem parlamentu finančni minister Simon na vprašanje nekakega poslanca, da bo angleška vlada najbrže odpovedala klirniško pogodbo z Nemčijo.

Na londonski borzi so nastale govorice, da bo dolar devalviran, kar je imelo za posledico, da so začeli na debelo nakupovati zlato.

Zunanja trgovina

Surovo železo se je podražilo za 90%

Samo v zadnjih letih se je cena surovega železa skoraj podvojila. Svetovna produkcija surovega železa se je dvignila od 89 milijonov ton leta 1936. na 98 milijonov ton leta 1937. ali za 12%. Leta 1930. je znašala 80 milijonov ton. V dobi največje krize leta 1932. je padla na 39 milijonov ton.

Letos proizvodnja surovega železa v prvih mesecih znatno pada. Največji del proizvodnje pripada Zedinjenim državam Amerike, in sicer 36% vse svetovne proizvodnje. Nato pride Nemčija s 14%, Rusija s 14%, Anglija z 8%, Francija tudi z 8%, Belgija s 4%, Japonska s 3% itd. Naša proizvodnja znaša 40.000 ton letno, torej mnogo manj kot v Avstriji (384.000) ali na Madžarskem (354.000) ali v Rumuniji (126.000 ton).

Istočasno s porastom proizvodnje surovega železa so zrasle tudi cene, to pa radi velikih povpraševanj po tej surovini. Povprečna izvozna cena je znašala v Nemčiji leta 1936. 41 RM za tono, leta 1937. 69 RM in letos v prvih mesecih že 78 RM po toni. Porast cen znaša torej preko 90%.

Burgoška vlada je objavila zakon o tujih rudarskih družbah in koncesijah, 60% kapitala teh podjetij mora biti domačega, predsednik in dve tretjini članov upravnega od-

bora morajo biti Španci. Zakon velja samo za nove koncesije.

Českoslovaška trgovinska bilanca z Nemčijo je bila v prvih 5 mesecih aktivna za 255 milijonov (lani 106) Kč. Od tega odpade v avstrijski del 156 (lani 188) milijonov Kč, na Nemčijo pa 99 (lani za 82 milijonov pasivna). Povečal se je tudi izvoz CSR v Romunijo, iz Jugoslavije pa bil večji uvoz.

Italijanski nakupi žita so glavni problem posebne konference, ki se

na Mussolinijevo zahtevo sestane v začetku julija. Iz Londona poročajo, da so bila te dni končana pogajanja o italijanskem nakupu večjih množin pšenice iz Sovjetske Rusije.

Zunanja trgovina Švice je bila v maju z 230'4 milijonov fr. za 19'1 mil. manjša ko lani, zmanjšal pa se je samo uvoz, za 20'9 milijonov na 126'3.

Zunanja trgovina Francije se je v maju po vrednosti zmanjšala za 39 milijonov fr. frankov na 6.202,

po količini se je zmanjšala celo za 140.000 ton. Zelo je padel uvoz, in sicer proti aprilu za 8%, proti lanskemu maju pa za 16%.

Ležišče platinske rude blizu Der-vente, ki obsega skoraj 18 ha velika zemljišča in je edini rudnik te drage kovine v Evropi, bodo pričeli sistematično izkoriščati, ker se je zaradi ugodne preiskave rude prijavilo mnogo domačih in tujih finansjejev. Zanimajo se za našo platino po vsej Evropi, a tudi Amerikanci in Japonci.

Občni zbor Slovenskega trg. društva v Mariboru

Zaslužno priznanje soustanovitelju Vilku Weixlu

Ena najstarejših organizacij mariborskih Slovencev je vsekakor Slovensko trgovsko društvo, ki letos obhaja 35letnico svojega obstoja. Leta 1903. je bil ustanovljen Slovenski trgovski klub, ki se je po par letih izpremenil v društvo, ki na svoji takratni podlagi deluje z malimi izpremembami še danes. Tej organizaciji se more slovenski življenj v predvojnem Mariboru zelo mnogo zahvaliti ne samo za svoj razvoj, ampak v marsikaterem pogledu tudi za svoj obstoj. Kajti Slovensko trgovsko društvo ni delovalo zgolj na strokovni podlagi, ampak je okrog sebe zbiralo vse narodno čuteče ljudi, jih bodrilo v nadaljnjem delovanju in marsikatega našega človeka je društvo obvarovalo narodnega in tudi gmotnega propada.

Delokrog Slovenskega trgovskega društva je popolnoma drugačen, kot ga imajo združenja trgovcev, ki so prisilna in ki delujejo zgolj na stanovski podlagi. Slov. trg. društvo vidi svojo nalogo predvsem v izobrazbi svojega članstva, zlasti naraščaja in pomožnega osebja. To društvo je tudi ona organizacija mariborskega trgovstva, ki javno nastopa, kadar gre za obrambo narodnih pravic ob državni meji. To delovanje društva je prišlo do vidnega izraza zlasti na občnem zboru, ki je bil te dni v Narodnem domu.

Predsednik Vilko Weixl, ki že dolgo let z veliko vnemo in idealizmom deluje na tem mestu in ki je eden soustanoviteljev društva, je v kratkih potezih podal pregled delovanja v preteklem poslovnem letu in zlasti omenil ovire, ki omejujejo delovanje društva.

Tajnik Albin Ambrožič je nato podal obširno poročilo, iz katerega podajamo v nastopnem nekaj značilnejših mest.

Odbor se je v zadnjih letih zlasti lotil intenzivnega dela za vzgojo naše trgovske mladine. Društvo zaznamuje vidne uspehe, zlasti pri mladini sami, pa tudi na zunanem licu Maribora. Gre tu predvsem za prirejanje tečajev, za aranžiranje izložbenih oken, tečajev za dekorativno pisavo itd. Tečaji se bodo morali čimprej obnoviti, ker se ravno aranžiranje izloži v mestu v zadnjem času zopet zanemarljivo, kar ne napravljaja slabega vtisa samo na tujce, ampak tudi na domačine. Vsekakor je treba apelirati na mariborsko trgovstvo, da posveča temu vprašanju večjo pažnjo.

V preteklem letu je bilo opažati živahen razmah pevskega odseka, ki je priredil več dobro uspešnih izletov in nastopov in s tem mnogo koristil tudi v kulturnem in narodnem pogledu. Zeleti bi bilo, da bi odsek s svojim marljivim predsednikom Mavričem na čelu deloval tudi v bodoče v tej smeri.

Društvo je priredilo predavanja, ki ga je imel profesor trgovske akademije Degen. Prirejenih je bilo tudi več ogledov tovarn in podjetij.

Odbor je na raznih sejah in sestankih ponovno razpravljal tudi o gospodarskih vprašanjih in prišel do zaključka, da se gospodar-

ske stanje prebivalstva ob severni meji še nikakor ni bistveno izboljšalo in da kriza še nikakor ni vidno popustila. Naše gospodarstvo še vedno hira pod težo nepravilnega obdačenja. Naš kmet in naš srednji stan nimata zadostnih sredstev za primerno življenje, ker kmet ne more vnovčiti svojih pridelkov po pravilni ceni, uradnik pa je tako slabo plačan, da komaj vegetira. V tem je ena rak-rana našega narodnega gospodarstva. Tudi inozemski kapital nas tare. Ogromne vsote denarja gredo vsako leto od velikih dobičkov inozemcev pri nas čez mejo in nič se ne ukrene, da bi se to zlo preprečilo. Isto velja tudi za inozemske trgovske zastopnike, ki odjedajo našim kvalificiranim ljudem kruh. Geslo naj bi bilo, da se morajo povsod v prvi vrsti zaposliti naši sposobni ljudje in potem šele drugi.

Ze par let se dela na tem, da dobi Maribor trgovsko-obrtniški vaješki dom, kjer naj bi imela naša trgovska mladina svoje zatočišče. Zato bo treba napeti vse sile, da se ta zamisel čimprej uresniči, ker se naša mladina izgublja in nazaduje v izobrazbi.

Slov. trg. društvo bo z veseljem in z vso vnemo sodelovalo pri dostojni proslavi 20letnice osvoboditve Maribora, ki naj pokaže, kaj se je vse v preteklih dveh desetletjih storilo za napredek Maribora in njegovega zaledja. Proslava naj dokaže, da smo bili in da smo sposobni vladati se sami in samostojno uravnati svojo usodo. Zato bo društvo sodelovalo pri ureditvi jubilejne razstave v okviru letošnjega Mariborskega tedna. Ta razstava naj pokaže topografski, kulturni in prosvetni razvoj Maribora v letih 1918. do 1938.

Profesor Struna je obširno poročal o uspehu enoletnega trgovskega tečaja »Hermesa«. Uspeh tečaja bi lahko bil v moralnem pogledu znatno boljši, ako bi bilo mogoče spraviti vse absolvente takoj v službe. Žal ni mogoče nuditi takoj vsem absolventom tečaja zasluzka, ker je konjunktura preslaba. To bi bilo mogoče le, če bi se res držal vsakdo načela »Svoji ko svojim«, da bi vsak prvenstveno sprejemal v službe le absolvente »Hermesa«. Obisk v tekočem šolskem letu je bil sicer nekoliko manjši kakor lani, vendar je zadovoljiv. Začetkom leta se je vpisalo 40 učencev, od teh 33 deklic. Dva učenca sta obiskovala le nekatere predmete, dve deklici pa sta med letom izstopili. Ob koncu šolskega leta je bilo 36 učencev, kar je končno tudi dovolj. Radi težkih denarnih prilik se je letos šolnina znižala na minimum in je znašala le 250 din na mesec, vendar pa še tega zneska niso plačevali vsi v celoti. Marsikateremu je bilo treba znižati šolnino na 150 din mesečno, da se mu je sploh omogočil obisk tečaja. Slov. trg. društvo ne išče pri tečaju kak dobiček, ampak gleda le na to, da se nudi mladini res prava narodna vzgoja in temeljito strokovno znanje. Dijaki so letos napravili več ekskurzij v razna industrijska podjetja. Vod-

stvo tečaja stremi pri pouku za tem, da si učenci pridobijo tudi vpogled v praktično delo in poslovanje, kar se v velikih meri dosega baš z raznimi ekskurzijami. Z uspehom in obiskom v tekočem letu je vodstvo tečaja zadovoljno.

Podpredsednik Franjo Majer se je potem spomnil dvojnega jubileja, ki ga letos obhaja soustanovitelj slovenskega trgovskega društva in njegov dolgoletni predsednik veletrgovec Vilko Weixl. V svojih izjavanjih je govornik v jedrnatih besedah orisal zasluge jubilarja za društvo in sploh za razvoj slovenstva v Mariboru. Vilko Weixl praznuje letos 60letnico rojstva, znal pa si je ohraniti svojo mladostno telesno in duhovno svežost, tako da bi mu prisodili komaj dobrih 50 let. Jubilar si je pred 30 leti ustanovil skromno trgovinico, ki pa jo je znal s svojo vestnostjo, marljivostjo in s svojim prikupnim občevanjem z vsakomer v teku let spraviti na sedanjost višino. Weixlova trdka je danes vodilna v papirni stroki v Mariboru in daleč naokoli in njegovo industrijsko podjetje zaposluje že 40 uslužbencev. V znak hvaležnosti članstva do soustanovitelja in voditelja društva je bila jubilaru izročena krasna častna diploma, umetniško delo akademskega slikarja profesorja Kosa. Jubilar se je ginjeno zahvalil za čestitke in za priznanje članov in obujal spomine na predvojno dobo, ko je s svojimi tovariši, od katerih jih še mnogo igra vodilno vlogo v mariborskem trgovstvu, takorekoč oral ledino na narodnem polju in pomagal ustvarjati zdravo podlago za napredek narodnega trgovstva v Mariboru.

Slovensko trgovsko društvo šteje danes 96 članov. Predsednik Weixl je apeliral na trgovce, naj v čim večji meri pristopajo k temu društvu. Kajti pred vojno je šlo društvu skoraj 200 članov.

Pri volitvah je bil izvoljen ves dosedanjí odbor, ki je sestavljen takole: Predsednik Vilko Weixl, podpredsednik Franjo Majer, tajnik Albin Ambrožič, blagajnik Franjo Golec, odborniki: Zdravko Anderle, Zlata Brišnikova, Mirko Feldin, Karol Jančič, Ivan Kukovec, Viktor Mavrič, Anton Paš in Stanko Škerl; namestnika: Anton Kumperšček in Ivo Šostarič. — Nadzorni odbor: Rado Lenard in Ivan Hochmüller. — Pevski odsek: Viktor Mavrič; odsek za aranžiranje izložb: Janko Preac, Zdravko Anderle, Anton Paš in Zlata Brišnikova; veselični odsek: Mirko Feldin, Viktor Mavrič, Stanko Škerl, Ivan Kukovec in Ivo Šostarič; kulturno-prosvetni odsek: Karol Jančič, Ivan Hochmüller in Stanko Škerl.

Na občnem zboru je bilo omenjeno, da je Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani zaprosilo mariborske trgovce, naj se, v kolikor se še niso, naroče na »Trgovskega tovariša«. Upamo, da bo ta apel uspešen.

A. B.

Ker je naš urednik gospod A. Zeleznikar na dopustu, prosimo vse cenjene dopisnike, da naslavlajo za »Trgovski list« vse dopise na uredništvo.

Politične vesti

Na čast predsednika dr. Stojadinovića in gospe je priredil zunanji minister grof Ciano v Benetkah banket. Ker je bil sestanek v zvezi z umetniško razstavo in zaseben, ni bilo objavljeno nobeno uradno poročilo, pač pa je časopisje mnogo poročalo. Predsednik dr. Stojadinović je ostal še nekaj dni v Italiji. Grof Ciano pa je odletel v Ricione, da se sestane tam z Mussolinijem. Dr. Stojadinović si bo na svojem potovanju ogledal še nekaj modernih italijanskih cest v zvezi s sklepi, ki so bili sprejeti na letošnjem cestnem kongresu v Ljubljani. Ni izključeno, da bo Jugoslavija rabila pri zidavi avtocest italijanske strokovnjake.

Francoska sredozemska flotila obišče danes uradno našo vojno mornarico.

Podpredsednik českoslovaškega parlamenta dr. Marković in general Viest sta obiskala v soboto Beograd, kjer so ju sprejeli zastopniki našega parlamenta in vojske. Položila sta venec na Avali. Te dni se udeležita slovesnosti za med vojno ustreljene Slovake v Kragujevcu.

Českoslovaško vojno ministrstvo je demobiliziralo vse rezerviste, ki so bili maja vpoklicani na izredno službo.

Pogajanja vlade s predstavniki manjšin se prične v Pragi že te dni in bodo trajala približno tri tedne. Predsednik vlade dr. Hodža je povabil k sebi še vse voditelje združenih avtonomističnih strank.

Zbirka za českoslovaški obrambni sklad, ki jo je sprožil ravnatelj Narodne banke dr. Engliš, je dosegla narasla na 300 milijonov Kč. Število darovalcev pa je preseglo že 21. tisoč.

Nemška vlada je znova protestirala v Pragi zaradi preleta nekega českoslovaškega vojnega letala čez nemško ozemlje pri mestu Lama na Bavarskem.

70ti rojstni dan regenta Hortyja so proslavili Madžari v znamenju akcije za letalsko obrambo. Vlada je odposlala admiralu čestitke s posebnimi seji, na kateri je sklenila, da se ustanovi letalski fond Nik. Hortyja.

Rimski listi obtožujejo Francijo nove intervencije v Španiji, trdeč, da je oborožila znamenito 43. republikansko divizijo in jo poslala spet na fronto v Katalonijo.

Turška vlada ima trajne seje pod predsedstvom Kemala, da spremlja dogodke v Aleksandrijskem okrožju, zaradi katerih je nastal oster konflikt s Francijo. Domnevajo, da bo Francija ustregla zahtevam in prepustila sporno ozemlje Turčiji.

Vprašanje avstrijskih zunanjih dolgov, ki jih noče Nemčija plačati, češ da so bili naperjeni proti njenim interesom, je povzročilo novo mednarodno napetost, ker razen Italije vse upniške države, zlasti USA in Anglija, odločno zahtevajo priznanje teh dolgov.

Angleške trgovske zbornice so predložile vladi spomenico o vprašanju avstrijskih dolgov, v kateri zahtevajo, da vlada najodločneje brani pravno stališče, ker je to vprašanje preskusni kamen mednarodne solidarnosti.

Na Dunaj so dospeli v nedeljo namesto Hitlerja šef nemškega generalnega štaba Brauchitsch z mnogimi generali in propagandni minister Göbbels, ki bodo te dni potovali na severno in južno avstrijsko mejo.

Španska republikanska vojska se na vseh frontah odločno brani in je pri Castellonu celo prešla v napad in znova zasedla Villareal.

Nacionalistična letala so znova bombardirala vsa sovražnikova pristanišča in prvič uspešno napadla tudi Cartagena.

Italija je ponudila v Londonu glede Španije nov predlog, tako da bi že pred začetkom vračanja prostovoljcev odgnala svoje prostovoljce z vseh front, ki bi nato čakali v zaledju do izvedbe načrta.

Demonstracije proti nadaljevanju vojne so bile v Tetuanu v španskem Maroku, kakor se poroča z Gibraltarra, in sicer ob povratku večje skupine novih ranjenih Marokancev. Policija je demonstrante razgnala in ubila 40 oseb.

Japonska agencija poroča, da je vlada z gnusom zavrnila protest sovjetske vlade zoper bombardiranje kitajskih mest in neoborožene prebivalstva.

Šest japonskih bombnikov so sestrelila kitajska lovska letala nad Kantonom, ko so prišli mesto bombardirati, a jih niso kot navadno spremljala lovska letala. Kitajci niso imeli nobene izgube.

Istočasno poročajo, da so kitajska letala in topovi na Jankecianu uničili mnoge japonske manjše vojne ladje in odbili prvi napad pri Ankingu.

50 japonskih vojnih ladij bombardira Kitajce ob reki Jangceji, 30 letal pa napada mesto Matang.

Naše organizacije

Obvestilo

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo za Ptuj, okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo v četrtek dne 23. junija t. l. v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

Gibanje kliringov

Po zadnjem izkazu Narodne banke se je stanje v klirinškem obračunavanju do srede junija le malo spremenilo in sicer (v milijonih):

aktivni kliringi	za	na
z državami		
Italija, stari, lir	— 0'03	18'06
Italija, novi v din	— 0'03	124'28
Nemčija RM	— 0'87	8'39
Poljska v din	— 1'0	11'1
Turčija v din	— 0'1	12'5
Bolgarska v din	+ 0'2	0'4
pasivni		
Českoslovaška din	1'8	139'8
Švica šv. fr.	0'04	2'86
Romunija v din	— 2'1	9'6

Banka je izplačala v italijanskem kliringu nakaznice do štev. 13.988 z dne 22. februarja 1938.

Saldo naših blokiranih terjatev v Grčiji je bil 18'5, grško-jugosl. bonov pa je bilo v prometu za 45 milijonov drahem.

V poljskem kliringu je izplačala banka zadnje nakazilo št. 1100 z dne 9. decembra 1937.

Dobave - licitacije

Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno licitacijo za dobavo: 30. junija za pisarniške potrebščine in 1. julija za dobavo motovozov, obakrat ob 11. uri v pisarni ekonomskega oddelka, Sv. Jakoba trg št. 2.

Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno licitacijo za dobavo 165.000 kom. bakrenih in 32.000 kom. aluminijastih cevov za vezanje žice.

Licitacija bo dne 14. julija t. l. ob 11. uri v ekonomskem oddelku direkcije na Sv. Jakoba trgu št. 2/I, soba št. 42.

Najkasneje do desetih na dan licitacije se mora položiti 5% kavcija v pisarni direkcije (soba št. 41). Pogoji se lahko vpogledajo ali kupijo za din 30— v pisarni direkcije.

Uprava vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 25. junija ponudbe raznega gumenega materiala; 1. julija se vrši licitacija za dobavo stremen.

Štab mornarice kralja Jugoslavije v Zemunu sprejema do 30. junija ponudbe za dobavo 20.000 kg riža; do 8. julija telefonskega kablja; do 12. julija raznih žebeljev, pocinkanih žičnikov, žice, aluminijaste pločevine ter aluminija; do 15. julija traktorja na bencinski pogon; dne 15. junija se vrši licitacija za dobavo 1670 ton plinskega olja.

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 30. junija ponudbe za dobavo raznih pisalnih in risalnih potrebščin.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 6. julija ponudbe za dobavo raznih brtov, kavčuka ter ventilov.

Direkcija drž. rudnika v Vrdniku sprejema do 30. junija ponudbe za dobavo raznega orožja; do dne 7. julija raznih vijakov.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 28. junija ponudbe lanene jadrenine, raznih delov za motorje, očes in vrvice iz medi, paste in tekočin za čiščenje kovine ter 160 m³ drv.

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 1. julija ponudbe za dobavo električnih aparatov za sušenje; do dne 2. julija akumulatorjev in kalijevega lužila.

Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 6. julija ponudbe kompletne telefonske centrale.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

LICITACIJE:

Dne 28. junija bo pri Državnem rudniku v Mostarju licitacija za premogovno skladišče v Zelenici.

PRODAJA:

Dne 27. junija prodaja kralj. direkcija gozdov v Zagrebu z ofertno licitacijo večjo množino lesnega materiala.

Občni zbor „Trg. bolniškega in podpornega društva“ v Ljubljani

TBPD je imelo v nedeljo 12. junija dopoldne v mestni zbornici svoj redni občni zbor delegatov društva iz vse Slovenije. Zborovanje je vodil kot predsednik ravnatelj ljubljanske podružnice Hipotekarne banke Peter Klinar, ki je podal predsedniško poročilo o delu društva v pretekli poslovni dobi.

Društvo ima predvsem namen, nuditi možnosti zdravljenja svojim članom, privatnim nameščencem, ki so prav tako kakor delavci potrebni bolniškega zavarovanja. Ko je bolniška blagajna TBPD postala leta 1927/1928. krajevni organ SUZOR-ja, je zavarovano članstvo izgubilo pravico do zdravljenja v II. razredu raznih bolnišnic. Izgubljeno ugodnost so člani nadomestili s tem, da so zvišali zavarovalni prispevek na 20 din in pozneje na 30 din. Članstvo je hitro raslo in ima TBPD danes okoli 9300 vseh zavarovancev že skoraj 5000 članov. Članstvo odpade z ozirom na kraj: Ljubljana z okoli 2481, Maribor 563, Celje 210, Kranj 197, Ptuj 50. Podpornih članov ima društvo 52, izrednih članov ima 52. V letih 1930.—1937. je bilo predpisanih prispevkov 9.377.160 din. TBPD nudi svojim članom in njih svojem zdravljenju in oskrbi v Šlajmerjevem domu, ki sprejema po odločitvi pristojnih blagajniških zdravnikov kirurške in interne primere. Očesne, nalezljive in duševne bolezni ter porodnice napotuje v II. razred javnih bolnišnic in klinik, a porodnicam, ki se oskrbujejo v Leonišču ali drugih privatnih zavodih, se vračajo stroški v višini 70 din dnevno. Višje zavarovanje daje članom pravico do 28 dnevne bolniške oskrbe. Društvo daje še posebne prispevke za zdravljenje v sanatorijih za pljučne bolezni. Ob smrti zavarovanega člana so dobili svoji posmrtnino v znesku 2000 din. Od leta 1930.—1937. je bilo plačano članom in svojem 5.355.844 din. Šlajmerjev dom je bil zgrajen s posojilom PZ v znesku 5.000.000. Dom ima 30 postelj. Doslej se je v njem zdravilo 1527 članov in 1556 svojcev.

Razširitev Šlajmerjevega doma

Zaradi naraščanja zavarovane članstva ima društvo s kreditom 7.000.000 din Pokojninskega zavoda namen razširiti Šlajmerjev dom, da bi imel 90 postelj in svoj ginekološko-porodniški oddelek.

Glede teritorialne razmejitve delovnega področja med bolniškimi blagajnami TBPD v Ljubljani, Merkurja v Zagrebu in Trgovske omladine v Beogradu je finančni zakon za leto 1936/1937. prinesel pooblastilo, a se ni izvedlo. Decembra 1935. je imelo društvo 100-letnico obstoja. Dobrotniki so društvu tedaj darovali 26.985 din. S tem denarjem so bili podprti brezposelni in bolni člani.

Blagajnik J. Biber je poročal, da je bilo za stroške glede oskrbe v bolnišnicah plačano lani 731.558 dinarjev, za podpore pa 105.942. Stari odbor je dobil razrešnico. V novi odbor so prišli: Jožko Zemljič, Franc Japelj, Stane Leder, Franc Velkovič, Franc Sve-

tek, Alojzij Hartman in Ivan Burja iz Ljubljane, Tomo Trop iz Maribora in Maks Mikuš iz Kranja.

Nameščenska bolnišnica v Mariboru

Pri samostojnih predlogih so mariborski delegati TBPD naslovili na občni zbor dva tehtna predloga: da se za zavarovance iz severnega dela Slovenije zgradi čimprej zdravstvena ustanova v primernem obsegu iz dela sredstev, ki jih Trgovsko bolnišnico in podporno društvo namerava nametati za razširitev Šlajmerjevega doma pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani; da se iz delegatov tega ozemlja ustanovi v Mariboru svet, ki bo odločal samostojno v vseh aktualnih zdravstvenih vprašanjih zavarovancev tega predela. Prvi predlog so utemeljili s tem, da mariborska javna bolnišnica, ki prihaja v prvi vrsti v poštev za mariborske in sploh štajerske zavarovance, ne ustreza več zdravstvenim zahtevam sodobnosti, društveni Šlajmerjev dom v Ljubljani pa v nujnih primerih praktično ne prihaja v poštev za zavarovance iz severnih delov. Tudi z razširitvijo Šlajmerjevega doma ne bi bilo severnim zavarovancem nič pomagano.

Oba predloga so delegati soglasno sprejeli. Pri slučajnostih se je obravnaval še predlog prejšnje uprave, po katerem naj bi se prispevek za višje zavarovanje zvišal od 30 na 35 din, na kar je zbor načelno pristal, če se za to zvišanje izreče še tudi novo izvoljeni odbor in obvesti o tem članstvo.

Doma in po svetu

V Ljubljani so včeraj popoldne pokopali pri Sv. Križu gospo Anči Kramerjevo, soprogo min. in senatorja Alberta Kramerja. Pokojnica je bila Pražanka, a se je popolnoma živela v naše razmere. Naj mirno počiva!

Vsesokolski zlet v Pragi se je pričel včeraj. Nastopu 32.000 sokolske dece je prisostvovalo 150.000 ljudi. Uradne otvoritve se je udeležil tudi ministrski predsednik dr. Hodža.

V Beogradu je bil v nedeljo občni zbor Zveze vojnih dobrovoljcev, ki se ga je udeležilo tudi mnogo slovenskih delegatov.

Poštnotelegrafski uslužbenci so na kongresu v Sarajevu sprejeli resolucijo, ki zahteva: povečanje plač, zvišanje števila osebja, ureditev službe, tečaje za strokovno izobraževanje uniformiranih uslužbencev, pravilno upoštevanje kvalifikacije za uradnika, odpravo naslova služitelja, izenačenje nočnih nagrad, dajanje akontacij do ureditve pokojnine, uporabo osebja po zvanju, reden letni dopust, in da radijska družba plačuje nagrado od pobranih naročnin. Zelo važni sta prometni zahtevi: da se uvede promet s pismonomi tudi za črke in nakaznice v vsej državi in da se izda zakon o poštni službi.

Mariborski peki so na zborovanju sklenili zvišati cene kruha. Od te srede dalje se kruh podraži za 20 stotink dinarja pri kg. Znižala pa se bo le teža, da ostanje cene kosov nespremenjene.

Komisijiski ogled in obravnava za tramvajsko dvotirno progo, ki jo položi Splošna maloželezniška družba, sta razpisana za četrtek 7. julija ob 14. uri. Ugovori interesov se sprejemajo pri bankski upravi do 5. julija ali najpozneje pri obravnavi sami.

Za skupnega kuratorja jugoslovanskih imetnikov 4% nih prioritarnih obveznic železniške družbe Eisenbahnen Zeitweg—Wolfsberg in Unterdrauburg—Wöllan (Dravograd-Velenje) emisij 1897. in 1902. je okroglo sodišče v Ljubljani postavilo odvetnika dr. A. Andrejčiča iz Ljubljane, ki se udeležijo tudi razprave o isti tvrdki pred razsodiščem Društva narodov.

Redno prevozno progo Sušak—Egipt—Palestina je ustanovila Prva jug. transportna d. d. Schenker et Co. s pomočjo nemške družbe Schuldt—Orient Linie. Parnik Norburg odpluje s Sušaka prvič 16. julija, drugič 15. avgusta in dalje vsakih 14 dni.

V Kragujevcu so bile včeraj velike svečanosti v spomin 44 češkoslovaških vojakov, ki so jih obsodile avstrijske vojne oblasti na smrt. Udeležila so se proslave češkoslovaška in naša zastopstva.

Prva turška letalka Sahiba Gekčen je priletela v soboto v Beograd, kjer so jo navdušeno sprejeli jugoslovanski letalci in letalka Tomičeva. Sahiba Gekčen je po hčerjenka predsednika Kemala.

Olimpijski dan v Ljubljani je prinesel končno zmago lahkoatletov Slovenije nad ital. tovariši Julijske Benetije in sicer s 104 : 103 točkam.

Z včerajšnjo zmago 4 : 2 proti Madžarom si je Italija priborila letošnje svetovno nogometno prvenstvo.

Huda železniška nesreča na Japonskem pri Jokohami je zahtevala po dosedanjih podatkih več ko 200 smrtnih žrtev.

Vodovje iz Rumene reke se je zaradi predora nasipov in trajnega deževja razlilo že več ko 150 tisoč km na široko proti jugu in uničilo ali pregnalo več ko en milijon prebivalcev. Iz vode se vidijo samo še strehe. Tok vode opazuje japonska aviacija.

Japonsko armadno poveljstvo ob Rumeni reki je zaradi poplave izgubilo stik z večino svojih čet in jih deloma oskrbuje le še s pomočjo letal. Uradnih poročil o položaju teh čet ni bilo že nekaj dni.

Plenarna seja Trg. industrijske komore v Zagrebu, ki je sklicana za 22. t. m., bo razpravljala tudi o cestah savske banovine, o pomor-

skih poteh, turizmu in obrtnem zakonu.

Mednarodna zrakoplovna federacija je sklicala za ta teden konferenco v Berlin. V federaciji sodeluje 15 držav.

Zanimivo je, da sta ob vprašanju dolgov obe stranki, dolžnica oziroma Nemčija in upniki zavzeli glede nemške zasedbe Avstrije obratni stališči, kot so jih rabili doslej. Nemčija je prej trdila, da je priključitev popolnoma pravnomočno, zdaj pa pravi, da je le aneksija, zasedba. Pravno priključitev pa ji priznavajo zdaj nasprotniki.

Nemčija je pričela naglo utrjevati vsa severna pristanišča, kar se razlaga s tem, da računa na odločno vojno zvezo med Anglijo in Francijo. Zaradi tega je tudi v generalnem štabu dobila iniciativo spet generalna struja nad nacionalnosocialistično.

Vodja Hitler se je po zaslugi generalov sporazumel z bivšim vrhovnim poveljnikom nemške armade gen. Fritschem in ga imenoval pravkar spet za poveljnika neke divizije. Imenovanje se utemeljuje z zaslugami, ki si jih je general pridobil za organizacijo nemške vojske.

Kitajsko vojaško poveljstvo je prebivalstvu še pravčasno sporočilo svojo namero, da predre rečne nasipe in so se zato ponekod lahko umaknili. Glavni namen je bil preplaviti napadajoče Japonce, ki so res imeli velike izgube, ni pa res jasno, ali se bo »največji zgodovinski obrambni manever« po srečilu oziroma če ne bo veljal tudi Kitajce nesorazmerno veliko človeških življenj.

Tržna poročila

Sadni trg v Pragi dobiva že velike pošiljke domačega blaga in so domače jagode po 7 do 10 Kč za kg, jugoslovanske 30 Kč za platon, italijanske 22 Kč košara ali 2'25 kg. Italijanske češnje so bile prejšnji teden še po 8—8'50 Kč za kg.

Na dunajskem trgu so bile prejšnji teden jugoslovanske jagode (16. junija) po 80 do 84 pfenigov kg, posebne iz Našic celo po 1'70 do 2 RM. Črešnje lepe vrste so bile po 90 in 92 stotink.

Vino se prodaja v Šibeniku črno po 380—400, opolo 430—450, belo 480.

do 500 din za hl, kaštelanska črna po 450.

Na trgu perutnine so bili piščanci po 10—11, kokoši po 8 din kg. Izvozilo se je 12 tisoč kg žive in 2000 kg zaklane perutnine v Nemčijo ter 5000 kg kokoši in 3000 kg gosi v avstrijska mesta. En vagon živega blaga je šel v Italijo po ceni Lit. 5'50 fco. Postojna. Jajca so bila v Zagrebu ves teden po 45 par za kos. Izvažalo se je največ v Nemčijo.

Splošni strokovni adresar Velike Ljubljane je izšel

Znana založba »Saturn« v Ljubljani je izdala omenjeni adresar, ki je prva tovrstna publikacija odkar obstoji takozv. Velika Ljubljana. Omenjeni priročnik je zelo skrbno sestavljen ter vsebuje v 30tih preglednih skupinah točne podatke o vseh javnih uradih in institucijah, društvih, hišnih posetnikih, ulicah (kakor tudi po strokah urejene naslove vseh trgovcev, obrtnikov, industrij in ostalih pridobitnikov Velike Ljubljane, seznam industrije dravske banovine po strokah ter posebni oddelek letovišč, kopališč in zdravilišč dravske banovine. Adresar obsega 272 strani ter stane vezan din 120—, broširan din 100—. Izven Ljubljane se računa pošt. Naročila je nasloviti na Reklama »Saturn«, Ljubljana, Gosposvetska c. 5 in večje knjigarne v Ljubljani.

»Službeni list«

z dne 15. junija objavlja: uredbo o uničevanju drž. vrednostnih papirjev, uredbo o pogojih za doklade orožnikov, spremembe in dopolnitve taksnega in pristojbinskega pravilnika (glede kinov), podaljšavo roka za oddajo pupilnega denarja Drž. hip. banki, odredbo bana za preprečitev vnosa in razširjanja slinavke in parkljevke; z dne 18. junija: pravila o sprejemnem izpitu učitelske šole, avtentični tolmačenji uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov, razveljavitev navodila o poslovanju in dolžnostih sreskih sanitetnih referentov, olajšave tujim turistom za vnos filmskih aparatov, odločbo o oprostitvi zadrug od plačevanja taks, popravek o izrednem cestnem prispevku in razne druge objave.

Občni zbori

Grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah ima 30. junija ob 16.30 enajsti občni zbor, in sicer v pisarni dr. Leskovarja, Sodna ulica 16 v Mariboru.

IX. redni občni zbor ima Metalno akcionarsko društvo v Ljubljani dne 30. junija ob 11. v svojih prostorih Masarykova 12. Na sporedu so tudi volitve.

Radio Ljubljana

Torek 21. junija. 11.00: Šolska ura: Kresovanje — narodni običaji (Božo Račič) — 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 18.40: Ljubljanski št. Jakob od Valvazorja od Plečnika (dr. Jože Rus) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Napake pri vzgoji mladine — 19.50: Zabavni kotiček — 20.00: Plošče — 20.15: Radijski komorni zbor poje Ferjančičeve pesmi. Uvodno predavanje dr. Fr. Kimovec — 21.10: Ura češke klavirske glasbe (prof. Pavel Šivic) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Sreda 22. junija. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert na wurliških orglah (plošče) — 14.00: Napovedi — 18.00: Schubert: Nedokončana simfonija v h-molu (plošče) — 18.20: Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (dr. Anton Dolinar) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Slovenci v naši vojni mornarici na Jadranu (Viktor Pirnat) — 19.50: Šahovski kotiček — 20.00: Plošče: Rich. Strauss: Vesele burke Tilla Eulenspiegla (simf. pesnitev) — 20.15: Rezervirano za prenos — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Salonski kvartet.

barva, plesira in kemično snai obleke, klobuke lid. Skrobli in svetloilika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Ze v 24 urah

Ze v 24 urah

Ze v 24 urah

Ze v 24 urah

Ze v 24 urah